

Naturpolitikens handleplaner

Indsatsområdet: *Bedre adgang til Bornholms Rekreative Netværk*

Udarbejdet af **Arbejdsgruppe Friluft**

Beskrivelse

Bornholm har i dag en meget veludviklet rekreativ infrastruktur, som udgøres af det samlede netværk af primært afmærkede vandrestier og cykelruter, men også mountainbikespor, ridestier og skiløjper. Dertil kommer mange kilometer uafmærkede stier, skovspor og markveje med offentlig adgang. Netværket understøttes af faciliteter som shelters og primitive lejrpladser, toiletter, vandposter, informationstavler, madpakkehuse, borde/bænkesæt og andre former for hvilepladser.

Det til trods oplever vi gang på gang, at både lokale, turister, skoler og daginstitutioner, interesseorganisationer og erhvervsdrivende efterspørger rekreative muligheder og tiltag, der allerede findes på Bornholm. Det er derfor tydeligt, at vi ikke formidler de mange muligheder for at komme ud i naturen godt nok, og at ikke alle dele af vores stinetsværk er aktiveret i det omfang, som det har potentiale til.

Første prioritet er derfor at sikre en god formidling af det, vi allerede har, frem for en yderligere udbygning af det rekreative netværk.

I den forbindelse skal det afklares, hvilke formidlingsmæssige greb og metoder der er behov for. Skal vi fx have en samlet digital formidlingsplatform i tilknytning til eksempelvis Destination Bornholm (bornholm.info), eller er udinaturen.dk tilstrækkelig (også for udenlandske turister)? Kræver det mere analog formidling fx skiltning og infotavler? Hvordan klassificeres det rekreative netværk fx ift. sværhedsgrad, underlag, højdemeter og længde, således at forskellige brugergrupper nemmere kan orientere sig i hvilke ruter, der imødekommer deres behov, når turen skal vælges?

Der er selvfølgelig også behov for nye faciliteter, der understøtter forskellige brugergrupperes adgang til naturen (fx grupper med særlige behov som handicappede, ældre eller børn og unge), eller etablering af nye stier til at styre folks adfærd i særlig følsomme naturområder, til at nudge folk ud i naturen i og omkring byer eller til at binde det eksisterende stinetsværk bedre sammen.

Det forventede resultat er, at langt flere end i dag bliver opmærksomme på de mange rekreative muligheder, der findes, og derfor vil besøge naturen oftere. Det medvirker også til en øget styring af de besøgenes bevægelsesmønster således, at de færdes der, hvor naturen kan bære det, og ledes uden om de særligt følsomme naturområder. Desuden at udvikling af det rekreative netværk og tilhørende faciliteter foretages der, hvor der er et reelt behov og ikke blot et oplevet behov, der bunder i manglende viden.

Indsatsområdets overordnede formål er at medvirke til at sikre en god balance mellem benyttelsen og beskyttelsen af naturen, samt at vejlede både de nye og mere erfarne naturbrugere til en bedre naturoplevelse.

Handleplan tilknyttet indsatsområdet: *Bedre adgang til Bornholms Rekreative Netværk*

Udarbejdet af **Arbejdsgruppe Friluft**

#	Overskrift	Handling Uddybende beskrivelse af indholdet	Tidsplan Milepæle-varighed		Aktører Hvem ejer/bidraget	Forventet resultat Hvad vil vi opnå	Økonomi				
			År	Aktivitet			Beløb i mio. kr. (2 decimaler)	2022 (år 1)	2023 (år 2)	2024 (år 3)	2025 (år 4)
i-2	Parkering og formidlingscenter	<p>Udvikling af de fysiske rammer på udvalgte større kommunale p-pladser, så de kan bruges som knudepunkter for brugere af naturen.</p> <p>Der arbejdes med forbedring af trafikal tilgængelighed, skiltning, faciliteter, omkringliggende stinetræk mv.</p> <p>Det skal indledningsvis afdækkes, hvilke nuværende større p-pladser, som det vil give mest værdi at udvikle. Naturpolitikens vision "Vi handler bæredygtig" skal være styrende for udvælgelse og projektering.</p> <p>Handlingen har overlap til handlingen om Udvikling af BRK's skiltning (se i-7)</p>	22	Analyse og udvælgelse	NMF ED	<p>Besøgende i naturen kommer de steder, hvor naturen bedst kan tåle det</p> <p>Flere besøgende i naturen føler sig bedre understøttet af formidling og faciliteter.</p> <p>BRK kan målrette indsatsen til dér, hvor den giver størst værdi</p>	Estimeret beløb i alt	0,02	?	?	?
23	Projektering		24	P-plads nr. 1 udvikles			Heraf eksisterende midler	0,02	?	?	?
25	P-plads nr. 2 udvikles		26+				Heraf nye budgetmidler		?	?	?
<p>Bemærkninger: Arbejdet med analyse og udvælgelse i 2022 sker indenfor eksisterende ressourcer. Der kan først estimeres økonomi efter 2022, når der analyse og udvælgelse er gennemført.</p>											
i-4	Trailcenter Rytterknægten	<p>Der etableres et trailcenter på Rytterknægten i Almindingen. Trailcenteret skal være et fysisk mødested for brugere og gæster i naturen – både de aktive og stille naturbrugere.</p> <p>Projektet kører i sit eget politiske spor med egen økonomi.</p> <p>Forventes fremlagt til NMPU 1/6-2022</p>	22	Myndighedsbehandling og projektering	BRK Naturstyrelsen Bornholm Fonde DIF m.fl.	<p>Bedre fysiske faciliteter i centrum af Almindingen og langs Højlyngsstien til vandrere, MTB'ere, løbere, skovgæster, turister mv.</p> <p>En facilitet, hvor forskellige brugergrupper kan mødes. Kan medvirke til at nedbryde fordomme og opbygge større gensidig forståelse og respekt.</p>	Bemærkninger: Projektet kører i sit eget politiske spor med egen økonomi.				
23	Etablering og åbning		24								
25			26+								
i-6	Klassificering af vores stinetræk	<p>Der påbegyndes en klassificering af kommunale stier, så elementer som sværhedsgrad, fremkommelighed, underlag, højdemeter, længde etc. enkelt kan formidles eksempelvis som beskrevet af Dansk Vandrelaug</p> <p>Det vil givetvis ikke være muligt at klassificere alle kommunens stier på en gang. En tilgang kan derfor være at starte med fx Højlyngsstien og/eller Kyststien, som begge er kendte og velbesøgte, og på baggrund af erfaringerne her udbrede klassificeringen til Bornholms øvrige rekreative netværk.</p> <p>Det vil være optimalt hvis Naturstyrelsens mange stier på sigt også kan indgå i klassificeringen, så brugerne kan få det fulde overblik over øens stinetræk.</p> <p><i>Sammenhæng med indsatsområdet "Grøn Ø – Fælles Digital platform"</i></p>	22	Forundersøgelse	BRK Evt. Naturstyrelsen Evt. Destination Bornholm	<p>Kan medvirke til at vejlede brugere af naturen til en bedre naturoplevelse. Det gælder både de nye, garvede, handicappede, motionister, børnefamilierne etc.</p> <p>Derved kan forskellige brugergrupper nemmere orientere sig i hvilke ruter, der imødekommer netop deres behov, når turen skal vælges?</p>	Bemærkninger: Muligheder for egentligt projekt undersøges og forberedes i 2022 mhp. evt. politisk fremlæggelse i forår 2023 til budget 2024				
23	Forberedelse		24	Igangsætning							
25	do		26+								
i-7	Udvikling af BRK's skiltning	<p>Servicetjek af vores nuværende skiltning og evt. udvikling af et mere ensartet udtryk i måden vi skilter på i BRK-regi.</p>	22	Tilrettelæggelse af opgavens omfang,	BRK, Center for; Natur, Miljø og Fritid Ejendomme og Drift	<p>En opdatering af vores skiltning, herunder udskiftning af slidte vejvisnings- og informationskilte vil</p>	Bemærkninger: Et servicetjek af vejvisnings- og informationskilte i 2023 vil kræve at der				

Forkortelser: BRK = Bornholms Regionskommune / BLF = Bornholms Landbrug og Fødevarer / DN = Danmarks Naturfredningsforening / DOF = Danmarks Ornitologiske forening

BRK centre/afdelinger: ED = Center for Ejendomme og Drift / ES = Ejendomsservice / NMF = Center for Natur, Miljø og Fritid / RIS = Center for Regional Udvikling, IT og Sekretariat / VPA = Vej, Park og Anlæg

		<p>Kommunens skiltning i naturen og vore rekreative netværk har forskellige formål og kan inddeles i 2 typer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wayfinding/vejvisning • Information om natur- og kulturhistoriske værdier samt attraktioner <p>En udvikling af kommunens skiltning vil kræve at den nuværende status i første omgang afklares, hvilket vil kræve et servicetjek af:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eksisterende vejvisningsskiltene for vandre- og cykelruter ift. eksisterende skiltes stand og placering. Er de læsbare og placeret hensigtsmæssigt ift. at hjælpe de besøgende med at finde vej? • Eksisterende informationstavler, der oplyser om et områdes natur- og kulturhistoriske værdier. Er de placeret hensigtsmæssigt, læsbare, opdaterede og indeholder de relevante informationer? <p>På baggrund af servicetjekket afdækkes behovet for forbedringer af den eksisterende skiltning samt hvilke muligheder der findes for at optimere den fremtidige skiltning. Vil det fx være muligt at udvikle et mere ensartet design/udtryk i måden vi skilter på i BRK-regi.</p> <p>I relation hertil vil det desuden være oplagt at se på, hvordan vi kan forbedre formidlingen af det samlede rekreative stinetwork. Dette kan fx ske gennem anvendelse af digitale formidlingsmuligheder. Derigennem kan det samlede stinetwork og tilhørende faciliteter på Bornholm formidles uagtet forskellige ejerforhold. Dette skal ses i sammenhæng med indsatsområdet Grøn ø – fælles digital portal.</p>	<table border="1"> <tr> <td></td> <td>bl.a. med afsæt i det hidtidige arbejde vedr. BRK's skiltning.</td> </tr> <tr> <td>23</td> <td>Servicetjek af vejvisning- og informationsskilte. Vurdering af behovet for ændringer samt afklaring af økonomi og ressourcer til opgaven.</td> </tr> <tr> <td>24</td> <td>Implementering</td> </tr> <tr> <td>25</td> <td></td> </tr> <tr> <td>26+</td> <td></td> </tr> </table>		bl.a. med afsæt i det hidtidige arbejde vedr. BRK's skiltning.	23	Servicetjek af vejvisning- og informationsskilte. Vurdering af behovet for ændringer samt afklaring af økonomi og ressourcer til opgaven.	24	Implementering	25		26+		<p>Regional udvikling, It og Sekretariat</p> <p>(Destination Bornholm)</p>	<p>være til gavn for de besøgende i naturen og give dem en bedre naturoplevelse. Både i forhold til at lede dem rundt i vores rekreative netværk og information om natur- og kulturhistoriske værdier.</p> <p>Kommunen, staten og andre har hver deres design og principper for fysiske skiltning. Det gælder både i forhold til vejvisningsskilte og anden afmærkning af stier samt informationsskilte om seværdigheder, naturværdier og kulturarv. Det vurderes derfor ikke at være muligt at ensarte skiltningen på hele Bornholm.</p>	<p>afsættes ressourcer og evt. økonomi til opgaven. Muligheder for hjælp fra en praktikant eller lignende bør undersøges. Muligheder for realisering ændringer og omkostninger i den forbindelse undersøges i 2023 mhp. evt. politisk fremlæggelse til budget 2024</p>
	bl.a. med afsæt i det hidtidige arbejde vedr. BRK's skiltning.															
23	Servicetjek af vejvisning- og informationsskilte. Vurdering af behovet for ændringer samt afklaring af økonomi og ressourcer til opgaven.															
24	Implementering															
25																
26+																